

Sygn. akt III U 1103/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Beata Bielska

Protokolant: sekr. sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01 lipca 2014r. w O.

sprawy z odwołania H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 02.07.2013r. **nr** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję i począwszy od 01.06.2013r. do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjmuje H. K. następujące kwoty: za 1955 r. kwotę 6.892,76 zł, za 1956 r. kwotę 2.303 zł, za 1957 r. kwotę 6.000 zł, za 1958 r. kwotę 6.000zł, za 1959 r. kwotę 6.600 zł, za 1960 r. kwotę 10.160,81 zł, za 1961 r. kwotę 8.344,40 zł, za 1962 r. kwotę 17.865 zł, za 1963 r. kwotę 13.990 zł, za 1964 r. kwotę 19.037 zł, za 1965 r. kwotę 21.132 zł, za 1966 r. kwotę 21.168 zł, za 1967 r. kwotę 18.655 zł, za 1968 r. kwotę 18.548 zł, za 1969 r. kwotę 20.457 zł, za 1970 r. kwotę 20.329 zł, za 1971 r. kwotę 22.306 zł, za 1972 r. kwotę 22.211 zł, za 1973 r. kwotę 18.641 zł, za 1974 r. kwotę 8.006 zł, za 1975 r. kwotę 619 zł, za 1976 r. kwotę 3.600 zł, za 1978 r. kwotę 206 zł, za 1979 r. kwotę 26.113 zł, za 1980 r. kwotę 21.000 zł, za 1981 r. kwotę 28.134 zł, za 1982 r. kwotę 68.904 zł, za 1983 r. kwotę 104.764 zł, za 1984 r. kwotę 112.317 zł, za 1985 r. kwotę 120.000 zł, za 1986 r. kwotę 129.600 zł, za 1987 r. kwotę 238.000 zł, za 1988 r. kwotę 324.000 zł, za 1989 r. kwotę 1.153.690 zł, za 1990 r. kwotę 281.630 zł,
- zmienia zaskarżoną decyzję i począwszy od 01.06.2013r. do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjmuje H. K. przeciętną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne wyliczone z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat: 1955, 1960, 1962-1973, 1982-1985, 1987-1988 i (...) wynoszący 69,29% oraz przelicza H. K. od 01.06.2013r. emeryturę,
- umarza postępowanie w zakresie zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia w Zakładzie Budowlanym Usługi (...) w O. od 13.12.1981r. do 31.01.1982r.
- w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 23.07.2013r. H. K. wniósł odwołanie od decyzji ZUS z dnia 02.07.2013r., przeliczającej mu wysokość emerytury.

W odwołaniu domagał się zaliczenia do stażu pracy okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę: w zakładzie murarskim od 01.04.1978r. do 15.09.1978r., w Zakładzie Budowlanym Usługi (...) w O. od 01.07.1981r. do 31.07.1984r. oraz okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 01.08.1984r. do 06.02.1990r. Nadto domagał się przyjęcia innej kwoty bazowej oraz wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w O. w takiej samej wysokości jak we wcześniejszych decyzjach przeliczających wysokość emerytury. Domagał się również przyjęcia wynagrodzenia na podstawie angażu z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W., w (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Przedsiębiorstwie (...) w W..

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, iż począwszy od dnia 09.02.1990r., decyzją z dnia 29.11.1990r., przyznane zostało H. K. prawo do renty inwalidzkiej. Podstawa wymiaru renty została obliczona z wynagrodzenia uzyskanego w okresie kolejnych 3 lat kalendarzowych, tj. od 1986r. do 1988r. a wyliczony z tego okresu (...) wyniósł 54,55%. Decyzją z dnia 29.08.1997r. w miejsce renty odwołującemu przyznane zostało prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 18.12.1976r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin i ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty z uwzględnieniem przysługujących waloryzacji i rewaloryzacji, (...) w wysokości 54,55% oraz staż pracy w wymiarze 28 lat i 4 miesiące okresów składkowych.

ZUS wskazał również, iż na wniosek odwołującego decyzją z dnia 02.06.2009r. dokonano ponownego ustalenia wysokości emerytury od 01.05.2009r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Obliczony w ten sposób (...) wyniósł 52,20% a wysokość emerytury obliczono od kwoty bazowej obowiązującej na dzień 31.08.1997r.

W dniu 10.07.2009r. odwołujący złożył w Rp-7 z zakładu pracy (...) Sp. z o.o., w związku z czym decyzją z dnia 14.07.2009r. o przeliczeniu ustalono ponownie (...), który wyniósł 52,25%. Kolejną decyzją o przeliczeniu świadczenia z dnia 28.03.2013r. uwzględniono do ilości udokumentowanych okresów ubezpieczenia 11 miesięcy okresów nieskładkowych z tytułu opieki nad dziećmi.

ZUS wskazał nadto, iż w dniu 11.06.2013r. odwołujący złożył ponowny wniosek o przeliczenie emerytury, do którego dołączył dodatkową dokumentację z zakładów pracy. Po ponownej analizie całości akt sprawy z uwzględnieniem nowych dowodów dokonano ponownego przeliczenia emerytury od 01.08.2013r., tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Obliczony ponownie (...) uległ obniżeniu i wyniósł 50,18%.

ZUS wskazał, iż obniżenie wskaźnika nastąpiło w związku ze złożoną korektą zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 przez zakład pracy (...) S.A. w O.. Ponadto nie uznano zarobków z przedłożonych przez odwołującego angażu, ponieważ wynagrodzenie w nich jest określone stawką godzinową, natomiast zdaniem ZUS dopuszczalne jest ustalenie wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczenia tylko wówczas, jeżeli zachowały się dane dotyczące ilości godzin, jaką pracownik faktycznie przepracował w danym okresie na określonym stanowisku dziennie, tygodniowo lub miesięcznie. ZUS wskazał, iż względnie odwołującemu do naliczenia wysokości świadczenia ilość okresów ubezpieczenia nie uległa zmianie i wynosi nadal 30 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 11 m-cy okresów nieskładkowych a świadczenie zostało obliczone od kwoty bazowej obowiązującej na dzień 31.08.1997r.

Zdaniem ZUS przysługująca odwołującemu emerytura została ustalona prawidłowo i brak jest podstaw do zmiany decyzji z dnia 02.07.2013r.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

H. K. kwestionował w niniejszym postępowaniu prawidłowość decyzji ZUS z dnia 02.07.2013r., którą przeliczono mu wysokość emerytury.

Odwołujący nie zgadzał się zarówno ze stażem pracy, jak i wysokością (...), przyjętego w zaskarżonej decyzji oraz z wysokością przyjętych zarobków.

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne częściowo.

Początkowo odwołujący domagał się zaliczenia do stażu pracy okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę: w zakładzie murarskim od 01.04.1978r. do 15.09.1978r., w Zakładzie Budowlanym Usługi (...) w O. od 01.07.1981r. do 31.07.1984r. oraz okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 01.08.1984r. do 06.02.1990r. Ostatecznie w piśmie z dnia 24.04.2013r. oświadczył, iż zgadza się z nie uwzględnieniem przez ZUS okresu zatrudnienia w zakładzie (...) od 13.12.1981r. do 31.01.1982r. (k. 96a.s.).

Odnosząc się do tych żądań wskazać trzeba, iż wydając zaskarżoną decyzję ZUS uwzględnił staż pracy w wymiarze 30 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 11 m-cy okresów nieskładkowych.

Do stażu pracy nie zaliczono okresu zatrudnienia w zakładzie murarskim od 01.04.1978r. do 15.09.1978r. i to stanowisko należy podzielić.

H. K. żądanie zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia od 01.04.1978r. do 15.09.1978r. zgłosił po raz pierwszy w dniu 11.06.2013r. (k. 115 i 128a.e.). Popierając to żądanie powoływał się na zapis zawarty w kwestionariuszu osobowym, składanym przy przyjęciu do pracy w (...) (którego następcą prawnym jest (...) Sp. z o.o. w O.). W kwestionariuszu tym rzeczywiście wskazano m.in. okres zatrudnienia od 01.04.1978r. do 15.09.1978r. Nie ma tam jednak żadnych dodatkowych danych dotyczących tego okresu, a w szczególności nazwy zakładu pracy czy wymiaru czasu pracy. Także sam odwołujący nie potrafił podać żadnych bliższych danych, dotyczących okresu od 01.04.1978r. do 15.09.1978r. Na rozprawie w dniu 09.10.2013r., pytany o ten okres oświadczył, iż nie pamięta, gdzie wówczas pracował i nie potrafił podać żadnych danych dotyczących tego okresu (k. 16a.s.).

Podkreślić trzeba, że dla zaliczenia danego okresu do stażu pracy konieczne jest określenie pracodawcy oraz wymiaru czasu pracy. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową. Ponieważ H. K. nie potrafił podać żadnych konkretnych danych dotyczących pracodawcy i wymiaru czasu pracy, należało uznać, iż nie wykazał podstawowych danych, koniecznych do zaliczenia spornego okresu do stażu pracy. Odwołanie w tym zakresie zostało wobec tego oddalone.

H. K. początkowo domagał się zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w Zakładzie Budowlanym Usługi (...) w O. od 01.07.1981r. do 31.07.1984r. Popierając to żądanie odwołujący powoływał się na zapis zawarty w zaświadczeniu z dnia 31.07.1984r. (k. 14 a.r.), gdzie wskazano czasookres zatrudnienia jako okres od 01.07.1981r. do 31.07.1984r.

Z akt ZUS wynika, iż wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy zaliczył odwołującemu do stażu pracy okres zatrudnienia w tym zakładzie od 01.07.1981r. do 12.12.1981r. i od 01.02.1982r. do 31.07.1984r., bowiem w tym właśnie okresie odwołujący był zgłoszony do ubezpieczenia jako pracownik w zakładzie (...) (zaświadczenie wydziału dochodów i rozliczeń ZUS z 03.04.1990r.). Przedmiotem sporu był więc jedynie okres od 13.12.1981r. do 31.01.1982r.

Sąd w toku postępowania podjął czynności w celu zbadania czasookresu zatrudnienia u tego pracodawcy, w tym zobowiązał J. S. do nadesłania akt osobowych odwołującego. J. S. w piśmie z dnia 09.05.2014r. oświadczył, iż nie posiada tych akt (k. 100as), nadto nadesłał zaświadczenie ZUS wskazujące okres ubezpieczenia odwołującego w jego zakładzie w okresie od 01.07.1981r. do 12.12.1981r. i od 01.02.1982r. do 31.07.1984r., a więc w takim samym okresie, jaki przyjął ZUS. W tej sytuacji Sąd nie dał wiary twierdzeniom odwołującego, iż pracował również w okresie od 13.12.1981r. do 31.01.1982r., dlatego prawidłowy okres zatrudnienia to okres od 01.07.1981r. do 12.12.1981r. i od 01.02.1982r. do 31.07.1984r.

Ponieważ jednak ostatecznie w piśmie z dnia 24.04.2013r. odwołujący oświadczył, iż zgadza się z nie uwzględnieniem przez ZUS okresu zatrudnienia w zakładzie (...) od 13.12.1981r. do 31.01.1982r. (k. 96a.s.), Sąd nie podejmował już dalej czynności merytorycznych w tym zakresie, a postępowanie w sprawie w zakresie zaliczenia okresu od 13.12.1981r. do 31.01.1982r. podlegało umorzeniu jako bezprzedmiotowe w oparciu o art. 355 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc.

Odwołujący domagał się zaliczenia do stażu pracy okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 01.08.1984r. do 06.02.1990r. Z akt ZUS wynika jednak, iż okres ten został zaliczony mu do stażu pracy (vide m.in. raport ustalenia uprawnień do świadczenia k. 56a.e.). W tym zakresie nie było więc sporu.

H. K. kwestionował decyzję z dnia 02.07.2013r. także w zakresie przyjętego (...) oraz zarobków. Domagał się przyjęcia zarobków z okresu zatrudnienia w (...) S.A. w O. w takiej samej wysokości jak we wcześniejszych decyzjach przeliczających wysokość emerytury. Domagał się również przyjęcia wynagrodzenia na podstawie angaży z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W., w (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Przedsiębiorstwie (...) w W..

Z akt emerytalnych odwołującego wynika, iż wydając zaskarżoną decyzję ZUS do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia i (...) w wysokości 50,18%. (...) przyjęty w poprzednio wydawanych decyzjach (52,25%) został w zaskarżonej decyzji obniżony do 50,18%, bowiem ZUS oparł się m.in. na nowo złożonym przez odwołującego zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7, wystawionym w dniu 31.05.2013r. przez (...) S.A. w O. i dotyczącym lat: 1960, 1961, 1967-1970 (k. 130a.e.). W Rp-7 poprzednio wystawionym przez ten zakład zarobki w latach 1987-1970 były większe (k. 83a.e.).

Wydając zaskarżoną decyzję nadto nie uznano zarobków z przedłożonych przez odwołującego angaży z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W., w (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Przedsiębiorstwie (...) w W.. ZUS wskazywał, iż wynagrodzenie w angażach jest określone stawką godzinową, natomiast zdaniem ZUS dopuszczalne jest ustalenie wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczenia tylko wówczas, jeżeli zachowały się dane dotyczące ilości godzin, jaką pracownik faktycznie przepracował w danym okresie na określonym stanowisku dziennie, tygodniowo lub miesięcznie.

Ponieważ spór dotyczył wysokości zarobków odwołującego, wskazanych w Rp-7, wystawionym przez (...) S.A. w O., tj. następcę prawnego pracodawcy odwołującego - (...) S.A. w O., w toku postępowania Sąd zwrócił się do S. E. o nadesłanie akt osobowych i kart zarobkowych H. K. z okresu zatrudnienia w (...) S.A. w O.. Akta te zostały nadesłane i dotyczą zatrudnienia odwołującego w okresach: od 24.08.1960r. do 06.05.1961r. i od 26.09.1967r. do 28.02.1970r.

W zakresie pozostałych zakładów pracy Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS, w tym angażach, złożonych przez odwołującego do ZUS w dniu 11.06.2013r. wraz z wnioskiem o przeliczenie emerytury. Dysponując w/w aktami osobowymi i angażami Sąd uznał, że w oparciu o stawki godzinowe wynikające w umów o pracę i angaży możliwe jest ustalenie zarobków miesięcznych i rocznych w spornym okresie.

Mając powyższe na względzie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości H. G., zlecając jej wyliczenie podstawy wymiaru emerytury H. K. oraz zarobków odwołującego z całego okresu zatrudnienia i okresu prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zarobków miesięcznych i rocznych w oparciu o stawki godzinowe znajdujące się

w angażach składanych do ZUS oraz znajdujących się w aktach osobowych z zakładu (...), przy czym za okresy, za które odwołujący nie przedstawił zarobków biegła miała przyjąć wynagrodzenie minimalne. Biegła została również zobowiązana do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury i (...)wg wszystkich wersji.

W opinii z dnia 14.02.2014r. biegła H. G. wykonując w/w postanowienie Sądu dokonała analizy całości dokumentacji zawartej w aktach ZUS, aktach sprawy i aktach osobowych odwołującego oraz wskazała wysokość zarobków i podstawy wymiaru składek w poszczególnych latach a następnie wyliczyła (...) i wskazała jego najkorzystniejszą wersję. Biegła sporządziła opinię, w tym co do roku 1967r. w dwóch wariantach – różniących się czasookresem zatrudnienia i w związku z tym wysokością zarobków. Odwołujący domagał się przyjęcia opinii przy uwzględnieniu wariantu II (wskazującego dłuższy okres zatrudnienia i wyższą kwotę zarobków za 1967r.) a ZUS domagał się przyjęcia opinii w wariantcie I. W ocenie Sądu należy przyjąć opinię biegłej przy uwzględnieniu za 1967r. wariantu II. Szczegółowe uzasadnienie powyższego zostanie przedstawione w dalszej części uzasadnienia.

Z akt ZUS wynika, iż H. K. w okresie od 20 stycznia 1955r. do 15 lipca 1955r. był zatrudniony w Zespole Elektrociepłowni (...). Wysokość zarobków z tego okresu była niesporna i zgodnie z Rp-7 z k. 63a.e. wynosiła 3.658,76zł i taką kwotę przyjęła biegła w opinii.

W okresie od 16 lipca 1955r. do 19 lutego 1956r. odwołujący był zatrudniony w (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. Wyliczając wynagrodzenie odwołującego za ten okres zatrudnienia biegła oparła się na zaświadczeniu pracodawcy z dnia 20.05.2009r. (k. 81a.e.), w którym wskazano, iż jego wynagrodzenie wynosiło 3 zł/godzinę.

Biegła w opinii wyliczyła wynagrodzenie za w/w okres, przyjmując stawkę osobistego zaszeregowania 3 zł/godzinę i nominalny czas pracy obowiązujący w tym okresie. Biegła w opinii wskazała, iż czas pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na mocy umowy wynosił, bez wliczenia przerw odpoczynkowych, najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie mógł przekraczać 46 godzin na tydzień. Biegła uwzględniła też dni ustawowo wolne od pracy, zgodnie z ustawą z dnia 18 stycznia 1951r. o dniach wolnych od pracy i wskazała, iż wynagrodzenie odwołującego osiągnięte w tym zakładzie pracy za 1955r. wyniosło 3 234zł a za 1956r. wyniosło 948zł. Zdaniem Sądu kwoty te są prawidłowe, nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Z akt ZUS wynika, iż ZUS uwzględnił odwołującemu okresy opieki nad dziećmi od 20 lutego 1956r. do 30 kwietnia 1956r. i od 2 maja 1956r. do 09 października 1956r. Za okresy te biegła słusznie nie wyliczała wynagrodzenia, bowiem odwołujący nie osiągał żadnych zarobków.

W okresie od 10 października 1956r. do 23 sierpnia 1960r. H. K. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...). Czasookres tego zatrudnienia był bezsporny i wynikał ze świadectwa pracy, wystawionego w dniu 17.01.1990r., znajdującego się w aktach emerytalnych. Na okoliczność uzyskiwanych zarobków w tym okresie odwołujący złożył do ZUS pismo z dnia 10.10.1956r. (k. 117a.e.), w którym odwołującemu od 10.10.1956r. przyznano 3 kategorię płac w strefie 3. W dokumencie tym brak jest jednak określenia wysokości stawki wynagrodzenia. W związku z powyższym w opinii biegła przyjęła za ten okres wynagrodzenie w kwotach najniższego wynagrodzenia, obowiązującego w tym okresie. Są to kwoty: za 1956r. – 1.355zł, za 1957r. – 6.000zł, za 1958r. – 6.000zł, za 1959r. – 6.600zł i za 1960r. – 4.645zł.

W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, bowiem uwzględniają dostępną w sprawie dokumentację. Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

H. K. w okresie od 24 sierpnia 1960r. do 6 maja 1961r. był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w O.. Ten czasookres zatrudnienia był bezsporny i wynikał ze świadectwa pracy z k. 9 akt rentowych.

Wyliczając wynagrodzenie odwołującego za ten okres zatrudnienia biegła oparła się na umowie o pracę i karcie zasiłkowej (k. 66-67a.e.). Wynika z nich, iż wynagrodzenie odwołującego od dnia 24 sierpnia 1960r. wynosiło 3,70 zł/godzinę plus deputat węglowy w nieokreślonej wysokości a zgodnie z kartą zasiłkową odwołującemu wypłacono zasiłek za okres 11-13 grudnia 1960r. w kwocie 108,81 zł i podstawę wymiaru zasiłku stanowiło wynagrodzenie z okresu

wrzesień - listopad 1960r. w kwocie 4.533,80 zł. Biegła w opinii przyjęła, że w/w zarobek w kwocie 4.533,80 zł stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Mając na uwadze powyższe biegła wskazała, iż uposażenie odwołującego z uwzględnieniem zasiłków z ubezpieczenia społecznego wynosi: za 1960r. – kwotę 5.515,81zł i za 1961r. – kwotę 3.004,40zł.

Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Z akt ZUS wynika, iż ZUS uwzględnił odwołującemu okres opieki nad dziećmi od 07 maja 1961r. do 10 września 1961r. Za okres ten biegła słusznie nie wyliczała wynagrodzenia, bowiem odwołujący nie osiągał żadnych zarobków.

W okresie od 11 września 1961r. do 31 lipca 1963r. H. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Z., co wynika ze świadectwa pracy z dnia 12.02.1990r. z k. 19 a.r. Wyliczając wynagrodzenie odwołującego za ten okres zatrudnienia biegła oparła się na zaświadczeniu z k. 80a.e., w którym wskazano, iż wynagrodzenie odwołującego, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy wynosiło: od 11 września 1961r. do 15 czerwca 1962r. - 7,50 zł/godzinę, od 16 czerwca 1962r. do 31 lipca 1962r. – 7 zł/ godzinę, od 01 sierpnia 1962r. do 31 lipca 1963r. - 8 zł/godzinę a odwołujący przebywał na urlopie bezpłatnym w dniach 01-05 luty 1963r. oraz 21-27 maja 1963r.

Biegła w opinii wyliczyła wynagrodzenie za w/w okres, przyjmując powyższe stawki osobistego zaszeregowania i nominalny czas pracy obowiązujący w tym okresie. Biegła uwzględniła też dni ustawowo wolne od pracy i wskazała, iż wynagrodzenie odwołującego osiągnięte w tym zakładzie pracy wynosiło: za 1961r. – 5.340zł, za 1962r. – 17.865zł, za 1963r. – 10.240zł. Zdaniem Sądu kwoty te są prawidłowe, nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

W okresie od 01 sierpnia 1963r. do 20 marca 1964r. odwołujący był zatrudniony w (...) Oddział Budów w O., co wynika ze świadectwa pracy z dnia 17.01.1990r. z k. 7a.r. Ten okres zatrudnienia był bezsporny. Ponieważ odwołujący nie złożył żadnych dokumentów dotyczących zarobków z tego okresu, w opinii biegła przyjęła za ten okres wynagrodzenie w kwotach najniższego wynagrodzenia, obowiązującego w tym okresie. Są to kwoty: za 1963r. – 3.750zł i za 1964r. – 1.984zł. W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Ze świadectwa pracy z 27.12.1989r. z k. 8a.r wynika, że H. K. w okresie od 11 marca 1964r. do 06 maja 1967r. był zatrudniony w Zakładzie (...).

Wyliczając wynagrodzenie za ten okres biegła oparła się na umowie o pracę i angażu z k. 75-76a.e. Zgodnie z umową o pracę wynagrodzenie odwołującego od 11 marca 1964r. wynosiło 8,50 zł/godzinę a od 01 kwietnia 1964r. odwołujący się miał przyznaną stawkę 9 zł/godzinę oraz prawo do premii. Mając na uwadze normatywny czas pracy i stawki wskazane w angażach biegła wyliczyła wynagrodzenie odwołującego w w/w okresie. Wynosi ono: za 1964r. – 17.053zł, za 1965r. – 21.132zł, za 1966r. – 21.168zł i za 1967r. – 7.308zł.

W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, bowiem uwzględniają dostępną w sprawie dokumentację. Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Kolejnym okresem zatrudnienia jest okres pracy w (...) Oddział Budów w O. w 1967r. Opinia w tym zakresie została sporządzona w II wariantach.

W wariantcie I biegła przyjęła, iż okres zatrudnienia trwał od 30 czerwca 1967r. do 01 września 1967r., zgodnie ze świadectwem pracy z k. 7 akt rentowych. W wariantcie II przyjęła zaś, iż okres zatrudnienia trwał od 31 maja 1967r. do 01 września 1967r., zgodnie ze świadectwem w aktach osobowych odwołującego.

Biegła wskazała, iż w świadectwie pracy z dnia 17.01.1990r. podano, iż odwołujący był zatrudniony w (...) Oddział Budów w O. od 30 czerwca 1967r. do 01 września 1967r., zaś z angażu z k. 120 akt emerytalnych wynika, że odwołujący został zatrudniony z dniem 31 maja 1967r. ze stawką 8 zł/godzinę. Biegła wskazała nadto, iż z opinii oraz świadectwa pracy znajdujących się w aktach osobowych 2/4083, załączonych do akt sprawy wynika, że odwołujący był zatrudniony

w (...) Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 31 maja 1967r. do 01 września 1967r. w charakterze murarza w ze stawką 8 zł/godzinę.

W ocenie Sądu w świetle dokumentów znajdujących się w aktach sprawy należy przyjąć opinie biegłej w wariantcie II, który przyjmuje okres zatrudnienia od 31 maja 1967r. do 01 września 1967r.

Wprawdzie w świadectwie pracy z dnia 17.01.1990r. jako datę początkową zatrudnienia wskazano 30.06.1967r., lecz jest to data nieprawidłowa. Wynika to jednoznacznie z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych odwołującego z w/w okresu zatrudnienia, a nadesłanych na żądanie Sądu w dniu 19.05.2014r. W aktach tych znajduje się m.in. podanie H. K., o przyjęcie do pracy i życiorys, oba datowane na 24.05.1967r. oraz umowa o pracę, datowana na 30.05.1967r. o zatrudnieniu odwołującego od 31.05.1967r. na stanowisku murarza ze stawką 8zł/godzinę. Mając powyższe na uwadze należało przyjąć okres zatrudnienia w okresie od 31 maja 1967r. do 01 września 1967r.

Tym samym wynagrodzenie odwołującego w tym okresie, zgodnie z wariantem II wyniesie 4.928zł. Biegła w opinii wyliczyła to wynagrodzenie, przyjmując stawkę osobistego zaszerogowania i nominalny czas pracy obowiązujący w tym okresie.

W okresie od 26 września 1967r. do 28 lutego 1970r. odwołujący był zatrudniony w (...)Zakładach (...)w O.(obecnie S. E.), co wynika ze świadectwa pracy z dnia 15.01.1990r. z k. 10a.r.

Jak już wskazano wyżej, za ten okres odwołujący złożył do ZUS kilka Rp-7, przy czym w ostatnio złożonym Rp-7 z dnia 31.05.2013r. z k. 130a.e.wskazano mniejszą kwotę zarobków za 1967r. niż w poprzednich Rp-7. Według tego Rp-7 wynagrodzenie wynosiło:

- w roku 1967 - 6.419,00 zł (w anulowanych z k. 64 i 83 - 16.419,00 zł),
- w roku 1968- 18.548,00 zł,
- w roku 1969 - 20.457,00 zł,
- w roku 1970 - 3.058,00 zł.

W ocenie Sądu prawidłowe kwoty wynagrodzeń wskazano właśnie w w/w Rp-7 z dnia 31.05.2013r., w tym za 1967r. prawidłowa kwota to 6.419zł. Wynika to jednoznacznie z opinii biegłej, która w tym zakresie jest należycie uzasadniona.

Biegła wskazała w opinii, iż do akt sprawy załączono akta osobowe i karty wynagrodzeń a wynagrodzenie według kart płac wynosiło: za 1967r. - 6.419 zł, za 1968r. - 18.548 zł, za 1969 - 20.457zł i za 1970 - 3.058 zł.

W okresie od 24 marca 1970r. do 31 grudnia 1972r. H. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. a w okresie od 01 stycznia 1973r. do 18 sierpnia 1973r. w Przedsiębiorstwie (...) w W..

Wyliczając wynagrodzenie za ten okres biegła oparła się o dane wynikające z angaży, znajdujących się na k. 77-79a.e., k. 121-123a.e. i k. 126a.e. Biegła wskazała, iż z dniem 24 marca 1970r. odwołującemu przyznano wynagrodzenie w kwocie 9,50 zł/godzinę, z dniem 01 stycznia 1973r. wynosiło 9,50 zł/godzinę, z dniem 01 kwietnia 1973r. wynosiło 11 zł/godzinę a od 01 maja 1973r. stawka płacy zasadniczej uległa podwyższeniu do 13,50 zł/godzinę.

Mając na uwadze powyższe stawki wynagrodzenia biegła wyliczyła wynagrodzenie za w/w okresy zatrudnienia w kwotach: za 1970r. – 17.271zł, za 1971r. – 22.306zł, za 1972r. – 22.211zł, za 1973r. – 17.241zł.

W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, bowiem uwzględniają dostępną w sprawie dokumentację i nominalny czas pracy obowiązujący w danym okresie. Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

W okresie od 19 listopada 1973r. do 26 sierpnia 1974r. H. K. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) W., co wynika ze świadectwa pracy z dnia 12.12.1975r. z k. 13a.r.

Za ten okres odwołujący nie przedłożył żadnych dokumentów dotyczących zarobków, dlatego biegła słusznie przyjęła uposażenie wynikające z najniższego wynagrodzenia. Wynosi ono: za 1973r. – 1.400zł i za 1974r. – 8.006zł.

Zauważyć trzeba, iż odwołujący początkowo w piśmie z dnia 27.02.2014r. wskazał, iż będzie składał dodatkowe dokumenty dotyczące zarobków z tego zakładu, ostatecznie jednak w piśmie z dnia 07.05.2014r. oświadczył, iż rezygnuje ze składania tej dokumentacji (k. 99a.s.).

W okresie od 16 grudnia 1975r. do 31 marca 1976r. odwołujący był zatrudniony w Samodzielnym Oddziale Wykonawstwa Inwestycyjnego w W. (...)4 w O., co wynika ze świadectwa pracy z dnia 01.04.1976r. z k. 11a.r.

Za ten okres odwołujący nie przedłożył żadnych dokumentów dotyczących zarobków, dlatego biegła słusznie przyjęła uposażenie wynikające z najniższego wynagrodzenia. Wynosi ono: za 1975r. – 619zł i za 1976r. – 3.600zł.

W okresie od 28 grudnia 1978r. do 12 maja 1979r. odwołujący był zatrudniony w (...) O. w O. (świadectwo k. 12a.r.).

Biegła w opinii wskazała, iż zgodnie z zaświadczeniem z k. 91 i 129a.e. wynagrodzenie za rok 1979 wynosiło 15.813 zł, brak jest zaś listy płac za 1978r., dlatego za ten rok należy przyjąć uposażenie wynikające z najniższego wynagrodzenia, tj. w kwocie 206 zł. Stanowisko to należy podzielić.

W okresie od 13 sierpnia 1979r. do 23 września 1980r. odwołujący był zatrudniony w firmie Usługi Budowlane inż. L. C., co wynika z zaświadczenia z k. 14a.r. Wynagrodzenie odwołującego z tego okresu biegła ustaliła w oparciu o zaświadczenie ZUS wskazujące podstawę wymiaru składek, znajdujące się na k. 52-53a.e. Podstawa wymiaru składek wynosiła: za 1979r. -10.300 zł, za 1980r. - 21.000 zł.

Kolejnym okresem zatrudnienia jest okres pracy w Zakładzie Budowlanym Usługi (...) w O.. Jak już wskazano wyżej, prawidłowy okres zatrudnienia u tego pracodawcy to okres od 01.07.1981r. do 12.12.1981r. i od 01.02.1982r. do 31.07.1984r. i taki też został przyjęty przez ZUS i następnie przez biegłą w opinii.

Biegła w opinii wskazała bowiem, że z informacji ZUS (k. 27 akt rentowych) wynika, iż odwołujący był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego w okresie od 01 lipca 1981r. do 12 grudnia 1981r. i od 01 lutego 1982r. do 31 lipca 1984r. a podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wynosiła: za 1981r. - 28.134 zł, za 1982r. - 68.904 zł, za 1983r. -104.764 zł i za 1984r. - 74.317 zł.

W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, bowiem uwzględniają dostępną w sprawie dokumentację. Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

H. K. w okresie od 1 sierpnia 1984r. do 04 marca 1990r. prowadził działalność gospodarczą.

Biegła w opinii wskazała, iż zgodnie z zaświadczeniami ZUS z k. 18 i 31a.r. i z k. 45 i 50a.e. podstawa wymiaru składek z uwzględnieniem zasiłków wynosiła:

- za rok 1984 - 38.000 zł,
- za rok 1985 - 120.000 zł,
- za rok 1986 - 129.600 zł,
- za rok 1987 - 238.000 zł
- za rok 1988 - 324.000 zł,

- za rok 1989 - 861.300zł + zasiłek 292.390 zł,

- za rok 1990 - 281.630 zł.

W ocenie Sądu kwoty te należy zaakceptować, bowiem uwzględniają dostępną w sprawie dokumentację. Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Reasumując powyższe rozważania należy uznać, iż kwoty podstawy wymiaru składek za poszczególne lata – przy przyjęciu za 1967r. kwot wg wariantu II – będą wynosić: za 1955 r. kwotę 6.892,76 zł, za 1956 r. kwotę 2.303 zł, za 1957 r. kwotę 6.000 zł, za 1958 r. kwotę 6.000zł, za 1959 r. kwotę 6.600 zł, za 1960 r. kwotę 10.160,81 zł, za 1961 r. kwotę 8.344,40 zł, za 1962 r. kwotę 17.865 zł, za 1963 r. kwotę 13.990 zł, za 1964 r. kwotę 19.037 zł, za 1965 r. kwotę 21.132 zł, za 1966 r. kwotę 21.168 zł, za 1967 r. kwotę 18.655 zł, za 1968 r. kwotę 18.548 zł, za 1969 r. kwotę 20.457 zł, za 1970 r. kwotę 20.329 zł, za 1971 r. kwotę 22.306 zł, za 1972 r. kwotę 22.211 zł, za 1973 r. kwotę 18.641 zł, za 1974 r. kwotę 8.006 zł, za 1975 r. kwotę 619 zł, za 1976 r. kwotę 3.600 zł, za 1978 r. kwotę 206 zł, za 1979 r. kwotę 26.113 zł, za 1980 r. kwotę 21.000 zł, za 1981 r. kwotę 28.134 zł, za 1982 r. kwotę 68.904 zł, za 1983 r. kwotę 104.764 zł, za 1984 r. kwotę 112.317 zł, za 1985 r. kwotę 120.000 zł, za 1986 r. kwotę 129.600 zł, za 1987 r. kwotę 238.000 zł, za 1988 r. kwotę 324.000 zł, za 1989 r. kwotę 1.153.690 zł, za 1990 r. kwotę 281.630 zł,

H. K. kwestionował w niniejszej sprawie również wysokość (...), przyjętego w zaskarżonej decyzji ZUS i domagał się przyjęcia jego najkorzystniejszej wersji, przy przyjęciu kwot wynikających ze złożonych przez niego do ZUS angaży.

Oceniając to żądanie Sąd uznał, iż co do zasady podlega ono uwzględnieniu a najkorzystniejszym jest (...) wynoszący 69,29% i wyliczony z 20 lat, tj. z lat: 1955, 1960, 1962-1973, 1982-1985, 1987-1988 (przy przyjęciu za 1967r. wariantu II).

Szczegółowy sposób wyliczenia tego (...) biegła przedstawiła na stronie 30 opinii (k. 60a.s.) i jest on zgodny z regulami określonymi w art. 111 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Biegła w opinii przedstawiła różne warianty (...), wyliczonego zarówno na podstawie ustawy z dnia 18.12.1976r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin i ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw, jak i w oparciu o art. 111 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z opinii jednoznacznie wynika, iż najkorzystniejszym (...) jest (...) wynoszący 69,29% i wyliczony z 20 lat, tj. z lat: 1955, 1960, 1962-1973, 1982-1985, 1987-1988. Wskaźnik ten uwzględnia wynagrodzenie za 1967r. wg wariantu II – które wcześniej zostały już omówione w uzasadnieniu. Z opinii wynika też, że (...) wyliczone z 3 kolejnych lat wybranych z 12 lat przed przyznaniem prawa do renty z uwzględnieniem waloryzacji na dzień przyznania prawa do emerytury, z 8 kolejnych lat wybranych z 17 lat poprzedzających rok przyznania emerytury, z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających rok przyznania emerytury i z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia – są mniejsze, a więc mniej korzystne dla odwołującego.

Wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie Sąd oparł się na w/w opinii biegłej H. G.. Wyliczenia opinii nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Opinia opiera się na całości materiału dowodowego, zgromadzonego w sprawie, uwzględnia zarobki odwołującego wynikające ze znajdujących się w aktach sprawy dokumentacji osobowej i płacowej oraz wynikające ze znajdujących się w aktach ZUS zaświadczeń Rp-7, umów o prace i angaży, uwzględnia też stawki osobistego zaszeregowania i nominalny czas pracy a w przypadku braku dokumentacji płacowej uwzględnia najniższe wynagrodzenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i do ustalenia podstawy wymiaru emerytury uwzględnił odwołującemu zarobki i podstawę wymiaru składek zgodnie z wyliczeniami biegłej wg wariantu II i (...) wynoszącego 69,29% i wyliczonego z 20 lat, tj. z lat: 1955, 1960, 1962-1973, 1982-1985, 1987-1988.

Sąd dokonał przeliczenia tej emerytury od 01.06.2013r., bowiem w dniu 11.06.2013r. odwołujący złożył do ZUS wniosek o przeliczenie emerytury, załączając nową dokumentację, dotyczącą jego zarobków w (...), w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W., w (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Przedsiębiorstwie (...) w W.. Po złożeniu tych dokumentów została przez ZUS wydana zaskarżona decyzja z dnia 02.07.2013r. i ta decyzja obecnie została częściowo zmieniona.

Odwołanie zostało natomiast oddalone w zakresie żądania przyjęcia innej kwoty bazowej.

Z akt ZUS wynika, iż poczynając od dnia 09.02.1990r., decyzją z dnia 29.11.1990r., przyznane zostało H. K. prawo do renty inwalidzkiej na podstawie ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Podstawa wymiaru renty została obliczona z wynagrodzenia uzyskanego w okresie kolejnych 3 lat kalendarzowych, tj. od 1986r. do 1988r. a wyliczony z tego okresu (...) wyniósł 54,55%.

Decyzją z dnia 29.08.1997r. w miejsce renty odwołującemu przyznane zostało prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 18.12.1976r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin i ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty z uwzględnieniem przysługujących waloryzacji i rewaloryzacji, (...) w wysokości 54,55% oraz kwotę bazową w wysokości 666,96zł. Taki sposób ustalenia wysokości emerytury jest prawidłowy, bowiem zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent... podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty inwalidzkiej na podstawie przepisów wymienionych w art. 1, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty inwalidzkiej - w wysokości uwzględniającej wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty inwalidzkiej albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 7.

Z akt emerytalnych odwołującego wynika, że składając w dniu 07.08.1977r. wniosek o emeryturę nie załączył żadnych nowych zarobków, dlatego ZUS prawidłowo zastosował zasadę określona w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent...

Z akt emerytalnych odwołującego wynika też, że H. K. w okresie pobierania renty i emerytury nie pracował i nie osiągał żadnych dochodów, do ZUS składał jedynie dokumentację dotyczącą wysokości przychodów osiągniętych przed przyznaniem mu prawa do renty, co skutkowało wydawaniem przez ZUS kolejnych decyzji przeliczających mu wysokość emerytury, brak było zaś podstaw do przyjmowania innej kwoty bazowej.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż ZUS wydając zaskarżoną decyzję przyjął prawidłową kwotę bazową.

Z tych względów w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc orzeczono jak w sentencji.